

Virtual Identity as a New Form of Human Existence

Daria Zhaliieiko ¹ • Olha Potishchuk ² *

¹ Kharkiv I. P. Kotlyarevsky National University of Arts (Ukraine). Associate Professor at the Department of Interpretology and Analysis of Music, Head of the Educational Laboratory of Folklore, Candidate of Art History, Associate Professor.

² National Technical University of Ukraine "Ihor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute" (Ukraine). Associate Professor at the Department of Philosophy, Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor.

* **Corresponding Author**, e-mail: potya@ukr.net

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-248X/2026.3.06](https://doi.org/10.70651/3041-248X/2026.3.06)

Received:

24 January 2026

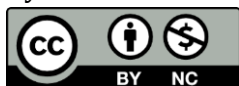
Accepted:

28 February 2026

Published online:

10 March 2026

Copyright © 2026
by authors

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution—NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The piece examines the phenomenon of digital identity as a new mode of human being within the scope of electronic culture. The significance of this research stems from the swift digitization of the socio-cultural area, which alters methods of personal recognition, broadens avenues for imaginative self-portrayal, and concurrently creates fresh obstacles linked to the fusion of borders between the actual and the simulated, the reassessment of embodiment, and the shift in established concepts regarding gender and the artist's persona. The chief issues noted involve the instability and splintering of virtual persona, the reliance of self-portrayal on visual signals and online spaces, the diminishing of embodiment to a media depiction, and the conflicts between the genuineness of the artistic individual and the digital setting's demands for their public facade. This study seeks to pinpoint the trends in virtual identity shaping amid digital culture, examine the methods of self-showing for a creative individual in musical endeavors, and grasp how visual, physical, and gender elements contribute to building the portrayal of a musician and composer in the online realm. The study employs such techniques as examination and combination — to summarize theoretical viewpoints on the subject of identity; cultural and visual arts scrutiny — to construe the manifestations of musical works in the computerized sphere; contrasting technique — to juxtapose tangible and online versions of selfhood; conversation critique — to pinpoint the characteristics of self-portrayal in digital settings; and explanatory perspective — to grasp depiction, physical form, and gender within simulated culture. Theoretical frameworks for grasping identity in the humanities are examined, and the significance of the term "digital identity" is explained. The effect of digital conversion on the alteration of methods for an individual's self-expression is explored. The attributes in shaping the simulated identity of an inventive person, specifically a musician and composer, are established. The function of musical arts as a venue for building a personal profile in a digital setting is uncovered. The importance of visual culture in the processes of forming and portraying digital identity is examined. The alteration of corporeality within the digital realm and its effect on the development of the artist's image are explored. The gender dimensions of digital identity and the characteristics of their appearance in the creative sphere are outlined. The connection between a person's actual and virtual identity in contemporary culture is summarized. Subsequent research ought to concentrate on a deeper examination of the evolution of digital identity amid advancing digital technologies, specifically the influence of artificial intelligence and algorithmic platforms on the methods of self-portrayal by a creative individual.

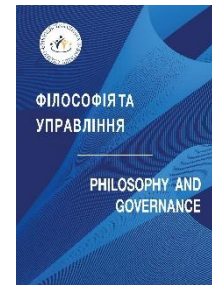
KEYWORDS

virtual identity, creative personality, musical art, musician, composer, image, visual culture, gender, digitalization, corporeality.

e-ISSN 3041-248X

Філософія та управління

<https://www.eu-scientists.com/index.php/fag>

Віртуальна ідентичність як нова форма існування людини

 Дар'я М. Жалейко ¹ • Ольга О. Потіщук ² *

¹ Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського (Україна).
Доцент кафедри інтерпретології та аналізу музики, завідувач навчальної лабораторії
фольклору, канд. мист., доцент.

² Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського» (Україна). Доцент кафедри філософії, канд. філос. наук, доцент.

* Автор-кореспондент, e-mail: potya@ukr.net

СТАТТЯ	АНОТАЦІЯ
Дослідницька DOI: 10.70651/3041-248X/2026.3.06 Отримана: 24.01.2026 р. Прийнята: 28.02.2026 р. Опублікована: 10.03.2026 р. Авторське право © 2026 автора Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).	У статті досліджено феномен віртуальної ідентичності як нової форми існування людини в умовах цифрової культури. Актуальність дослідження зумовлена стрімкою цифровізацією соціокультурного простору, яка змінює способи самоідентифікації людини, розширює можливості творчого самовираження та водночас породжує нові виклики, пов'язані з розмиттям меж між реальним і віртуальним, переосмисленням тілесності та трансформацією традиційних уявлень про гендер і образ митця. Основними проблемами визначено нестабільність і фрагментарність віртуальної ідентичності, залежність самопрезентації від візуальних кодів і цифрових платформ, редукцію тілесності до медійного образу, а також суперечності між автентичністю творчої особистості та вимогами цифрового середовища до її публічного образу. Дослідження спрямоване на виявлення закономірностей формування віртуальної ідентичності в умовах цифрової культури, аналіз механізмів самопрезентації творчої особистості у сфері музичного мистецтва, а також осмислення ролі візуальних, тілесних і гендерних чинників у конструюванні образу музиканта і композитора в цифровому середовищі. У дослідженні використано такі методи як аналіз і синтез — для узагальнення теоретичних підходів до проблеми ідентичності; культурологічний та мистецтвознавчий аналіз — для інтерпретації явищ музичного мистецтва у цифровому просторі; порівняльний метод — для зіставлення реальної та віртуальної форм ідентичності; дискурсивний аналіз — для виявлення особливостей самопрезентації у медіасередовищі; а також інтерпретаційний підхід — для осмислення образу, тілесності та гендеру у віртуальній культурі. Проаналізовано теоретичні підходи до розуміння ідентичності в гуманітарних науках та уточнити зміст поняття «віртуальна ідентичність». Досліджено вплив цифровізації на трансформацію способів самопрезентації особистості. Визначено особливості формування віртуальної ідентичності творчої особистості, зокрема музиканта та композитора. Розкрито роль музичного мистецтва як простору конструювання індивідуального образу у цифровому середовищі. Проаналізовано значення візуальної культури у процесах створення та репрезентації віртуальної ідентичності. Досліджено трансформацію тілесності в умовах цифрового простору. Охарактеризовано гендерні аспекти віртуальної ідентичності. Майбутні дослідження мають бути спрямовані на поглиблене вивчення впливу штучного інтелекту та алгоритмічних платформ на процеси самопрезентації творчої особистості.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

віртуальна ідентичність, творча особистість, музичне мистецтво, музикант, композитор, образ, візуальна культура, гендер, цифровізація, тілесність.

1. Introduction

У сучасному культурному просторі відбувається глибока трансформація способів існування та самовираження людини. Поширення соціальних мереж і мультимедійних платформ зумовлює появу нових форм ідентичності, які виходять за межі традиційного розуміння «я». У цих умовах віртуальна ідентичність постає як самостійний вимір буття особистості, що формується у взаємодії з цифровим середовищем [1]. Особливої актуальності ця проблема набуває у сфері музичного мистецтва, де творча особистість — музикант або композитор — дедалі частіше реалізує себе через цифрові канали комунікації. Візуальна культура змінює уявлення про художній образ, надає перевагу не лише звучанню, а й візуальній репрезентації митця. Унаслідок цього формується новий тип творчої ідентичності, у якому поєднуються аудіальні, візуальні та символічні елементи [2, с. 43].

Цифровізація також впливає на переосмислення тілесності, яка у віртуальному середовищі набуває гнучких, трансформованих форм і часто постає як сконструйований образ. Поряд із цим актуалізуються гендерні аспекти самопрезентації, оскільки цифровий простір відкриває можливості як для відтворення, так і для переосмислення традиційних гендерних моделей. Таким чином, віртуальна ідентичність стає складним багатовимірним феноменом, що поєднує культурні, соціальні та мистецькі чинники [3, с. 22]. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю осмислення нових форм існування людини в умовах цифрової культури, а також аналізу трансформацій творчої особистості у музичному мистецтві під впливом візуалізації, медіатизації та глобалізації. Попри значну кількість наукових праць, присвячених проблемі ідентичності, питання віртуальної самопрезентації митця, взаємозв'язку тілесності, образу та гендеру в цифровому середовищі залишаються недостатньо дослідженими.

2. Literature Review

Проблематика цифрової та віртуальної ідентичності активно розробляється в умовах прискореної цифровізації суспільства. У філософському вимірі значну увагу приділено осмисленню цифрової ідентичності як нової форми суб'єктності. Зокрема, В. Коваленко [3, с. 22] розглядає філософські параметри цифрової особистості та трансформацію класичного розуміння «Я» в умовах віртуального середовища. Л. Бондаревська, Т. Горобець, Л. Саленкова [4, с. 8] аналізували вплив соціальних мереж на самопрезентацію особистості та формування віртуального «Я». Соціально-комунікативний аспект проблеми розкрито у С. В. Пищик [5, с. 60]. Автор підкреслює, що ідентичність у цифровому середовищі формується через постійну взаємодію в онлайн-комунікаціях, що призводить до її фрагментації та множинності соціальних ролей. Н. Сургунд, А. Козак, [6, с. 15] підкреслювали вплив інтернет-середовища на формування «Я-образу» підлітків, що свідчить про ранній початок конструювання віртуальної ідентичності та її залежність від соціальних мереж і цифрової комунікації. М. Сухолова [7, с. 51] підкреслює роль цифрових медіа у формуванні образу митця.

R. Prey, M. Esteve-Del-Valle підкреслюють, що онлайн-середовище формує нові моделі «персон» та сценічних образів, які залежать від алгоритмічної видимості та вимог платформ [8, с. 18]. G. Formilan, D. Stark показують, що цифрові медіа сприяють формуванню множинних ідентичностей артистів, які можуть одночасно існувати як професійні виконавці, медійні персонажі та соціальні бренди [9, с. 350]. У цьому контексті особливого значення набуває поняття перформативності, де образ митця створюється через візуальні та комунікативні практики. Дослідження соціальних мереж W. E. Nwagwu, A. Akintoye, як середовища самопрезентації музикантів також доводять, що цифрові платформи стали ключовим інструментом формування аудиторії та професійного іміджу, особливо для молодих виконавців [10, с. 667]. I. Cross наголошує, що сучасний музичний простір поєднує економічні, технологічні та культурні чинники, що впливають на образ митця [11, с. 2387]. V. Muchitsch [12, с. 231] звертає увагу на феномен «цифрової перформативності», коли музиканти активно формують власний образ через відео, стріми та соціальні медіа.

3. Problem Statement

Метою даного дослідження є аналіз віртуальної ідентичності як нової форми існування людини в умовах цифровізації культури, а також виявлення особливостей її формування у творчої особистості в музичному мистецтві з урахуванням ролі образу, візуальної культури, тілесності та гендеру.

4. Methods and Materials

Методи та матеріали дослідження охоплюють комплекс підходів, що забезпечують всебічний аналіз віртуальної ідентичності. Застосовано методи аналізу і синтезу для узагальнення наукових підходів до проблеми ідентичності; культурологічний і мистецтвознавчий аналіз — для осмислення трансформацій у музичному мистецтві; порівняльний метод — для зіставлення реальної та віртуальної форм самопрезентації; дискурсивний аналіз — для дослідження медійних практик і візуальних образів; інтерпретаційний підхід — для розкриття ролі тілесності та гендеру.

Матеріалами дослідження слугували наукові праці з культурології, мистецтвознавства та медіадосліджень, а також приклади самопрезентації музикантів і композиторів у цифровому середовищі (соціальні мережі, відеоплатформи, цифрові медіа).

5. Results and Discussion

Ідентичність розглядається як складна багаторівнева категорія, що відображає процес самовизначення особистості та її включення в соціокультурний контекст. У сучасних дослідженнях підкреслюється нестабільність ідентичності, її змінність і залежність від контексту. Еволюція ідентичності в умовах цифрового суспільства відображає глибинну трансформацію того, як людина усвідомлює себе, конструює власний образ і взаємодіє з іншими. Якщо в традиційних суспільствах ідентичність формувалася переважно через стабільні соціальні ролі — професію, родину, громаду, національну належність, — то в цифрову епоху вона стає більш динамічною, фрагментованою і багатошаровою [3, с. 22].

Ключовим чинником цієї зміни є перенесення значної частини соціальної взаємодії у віртуальний простір. Соціальні мережі, онлайн-платформи та цифрові комунікаційні середовища створюють умови, за яких особистість може одночасно існувати в кількох іпостасях. Людина більше не обмежена єдиним соціальним образом — вона конструює різні версії себе залежно від контексту, аудиторії та мети самопрезентації. У цьому процесі ідентичність дедалі більше набуває характеру проєкту, що постійно редагується. Профілі, аватари, дописи та цифрові сліди формують своєрідну «архітектуру Я», яка не є статичною, а змінюється під впливом соціального схвалення, алгоритмів платформ і культурних трендів. Важливу роль відіграє й механізм зворотного зв'язку — лайки, коментарі, перегляди, які фактично стають індикаторами соціальної цінності цифрового образу [5, с. 60].

Цифровізація суспільства суттєво трансформує традиційні уявлення про ідентичність. У цифровому середовищі ідентичність набуває множинного, фрагментованого характеру, оскільки індивід може створювати різні образи себе в соціальних мережах і онлайн-платформах. Віртуальний простір сприяє конструюванню гнучких ідентичностей, які залежать від контексту комунікації, аудиторії та медійних інструментів самопрезентації. Унаслідок цього відбувається переосмислення стабільності «я», посилюється роль візуальної культури та зростає значення цифрових технологій у процесах самоідентифікації особистості [8, с. 18].

Віртуальна ідентичність постає як складний соціокультурний феномен, що формується в умовах цифрового суспільства та відображає нові способи самопрезентації і самоусвідомлення особистості. Вона є результатом взаємодії людини з цифровими технологіями, соціальними мережами та медіаплатформами, де індивід конструює образ себе через візуальні, текстові та аудіальні коди. На відміну від традиційної ідентичності, віртуальна характеризується множинністю, змінністю та контекстуальністю [13, с. 349].

У сучасну епоху цифровізації творча особистість функціонує в принципово нових умовах культурного та комунікаційного простору. Розвиток інтернет-технологій, соціальних мереж і мультимедійних платформ змінює способи художнього вираження, взаємодії з аудиторією та

формування професійного образу митця [13, с. 349]. У цих умовах творчість дедалі частіше виходить за межі традиційних інституцій мистецтва і набуває публічного, медіатизованого характеру.

Формування віртуальної ідентичності творчої особистості в умовах цифрової культури має складний і багаторівневий характер, оскільки поєднує професійний, особистісний та медійний виміри самопрезентації. Для музиканта та композитора цей процес пов'язаний із необхідністю одночасного створення художнього продукту та його візуально-комунікативного представлення у цифровому середовищі. Формування віртуальної ідентичності — це процес конструювання людиною власного образу в цифровому середовищі, який відбувається через взаємодію з онлайн-платформами, соціальними мережами та іншими віртуальними просторами. На відміну від традиційної ідентичності, яка значною мірою визначається соціальними ролями в реальному житті, віртуальна ідентичність є більш гнучкою, керованою та варіативною [14, с. 47].

Окремою особливістю є вплив цифрових технологій і алгоритмів платформ, які визначають охоплення аудиторії, видимість контенту та, відповідно, конструювання публічного образу творчої особистості [9, с. 35]. Подана табл. 1 систематизує основні особливості формування їхньої віртуальної ідентичності, виокремлюючи ключові аспекти, що впливають на конструювання образу митця в онлайн-середовищі.

Таблиця 1. Особливості формування віртуальної ідентичності творчої особистості (музиканта та композитора)

Аспекти	Зміст	Прояв у діяльності творчої особистості
Публічність і цифрова присутність	Постійна доступність особистості в онлайн-середовищі	Ведення соціальних мереж, публікація контенту, взаємодія з аудиторією
Множинність ідентичності	Формування різних образів залежно від контексту	Різні стилі самопрезентації на різних платформах (Instagram, YouTube, Spotify)
Фрагментарність «я»	Нестабільність і варіативність образу особистості	Різні ролі: виконавець, автор, блогер, публічна особа
Візуалізація творчості	Зростання значення образу та візуального контенту	Кліпи, фото, брендинг, сценічний імідж
Алгоритмічний вплив	Формування видимості через цифрові платформи	Просування музики через рекомендаційні системи (YouTube, Spotify)
Медіатизація творчості	Посередництво технологій у сприйнятті мистецтва	Онлайн-концерти, стріми, цифрові релізи
Інтерактивність з аудиторією	Зворотний зв'язок і залучення слухачів	Коментарі, лайв-трансляції, опитування, фан-спільноти

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 9, с. 35; 14, с. 47].

Формування віртуальної ідентичності музиканта та композитора є складним і багаторівневим процесом, у якому взаємодіють творчі, соціальні та технологічні чинники. Аналіз представлених аспектів засвідчує, що цифрове середовище не лише розширює можливості самовираження митця, але й трансформує саму природу його ідентичності, роблячи її більш динамічною, публічною та залежною від медіаінфраструктури. Це підтверджує тенденцію до інтеграції художньої діяльності з процесами цифрової комунікації та візуальної репрезентації [15, с. 88].

У сучасному цифровому середовищі музикант і композитор виступають не лише як творці музичного продукту, а й як активні носії та конструктори віртуальної ідентичності. Їхня професійна діяльність дедалі більше виходить за межі традиційного мистецького простору, інтегруючись у соціальні мережі, стримінгові платформи та інші цифрові канали комунікації, де формується публічний образ митця. Віртуальна ідентичність музиканта і композитора вибудовується через поєднання творчого контенту, візуальних образів, стилю комунікації та цифрової самопрезентації [16, с. 1083].

Особливістю формування віртуальної ідентичності музиканта є її залежність від візуальної культури та алгоритмів цифрових платформ, які впливають на видимість контенту та сприйняття аудиторією. Композитор і виконавець змушені враховувати не лише художню якість твору, але і його медійну привабливість. Музикант і композитор у цифрову епоху стають носіями гібридної ідентичності, у якій поєднуються творчий, соціальний та віртуальний виміри, що формують нову модель існування митця в умовах цифрової культури. Цифровізація суттєво

змінила способи самопрезентації особистості, перетворивши її з локального та безпосереднього процесу на глобально опосередковану медійну практику [17, с. 187].

Однією з ключових трансформацій є перехід від безпосередньої комунікації до медіатизованої репрезентації. Особистість представляє себе не лише через реальну взаємодію, а й через візуальні образи, тексти, відео та цифровий контент, який конструює її публічний імідж. Це сприяє формуванню керованої, але водночас фрагментованої ідентичності. Важливим аспектом є зростання ролі візуальної складової самопрезентації. Образ, естетика профілю, стиль контенту та цифровий дизайн стають визначальними чинниками сприйняття особистості іншими користувачами. У результаті візуальна культура значною мірою витісняє традиційні форми самоопису [4, с. 8].

Цифровізація також сприяє появі множинних ідентичностей, коли одна особа може одночасно підтримувати різні образи для різних платформ або соціальних контекстів. Це призводить до гнучкості самопрезентації, але водночас створює ризик її роздробленості. Вплив цифровізації на самопрезентацію особистості полягає у переході до постійної, візуально орієнтованої та медійно опосередкованої форми самовираження, що суттєво трансформує традиційні уявлення про ідентичність і соціальну взаємодію [17, с. 187].

Музичне мистецтво в цифровому середовищі також виконує функцію соціального маркування особистості. Через жанрові уподобання, стиль виконання та візуальну репрезентацію формується уявлення про індивідуальність митця, його культурну належність і творчу позицію. Таким чином, музика стає засобом конструювання соціального та культурного образу. Важливим є й те, що цифровізація змінює сам процес взаємодії з аудиторією. Митець отримує миттєвий зворотний зв'язок, що впливає на формування його образу та подальші творчі рішення. Це робить індивідуальний образ динамічним, відкритим до змін і залежним від реакції публіки [18, с. 36].

У цифровому середовищі музичне мистецтво виступає не лише як форма творчості, а як комплексний простір конструювання індивідуального образу, де поєднуються звук, візуальність і комунікація, формуючи нові моделі художньої ідентичності.

Музичне мистецтво в цифрову епоху набуває розширеного значення як простір формування образу творчої особистості, де художній зміст нерозривно поєднується з медійною репрезентацією та візуально-комунікативними практиками. Музичне мистецтво у сучасній культурі виступає не лише як форма естетичного вираження, а й як важливий простір конструювання індивідуального та соціального образу творчої особистості. У цифрову епоху воно виходить за межі суто звукового досвіду і набуває комплексного характеру, поєднуючи аудіальні, візуальні та комунікативні складові. Через музичні твори, сценічний імідж, відеоконтент і цифрову присутність митець формує певний образ, який сприймається аудиторією як цілісна репрезентація його особистості [19, с. 119].

У цифровому середовищі процес конструювання образу значною мірою залежить від медіаплатформ, які задають формати подачі контенту та впливають на його сприйняття. Це зумовлює зростання ролі візуальної культури, де значення мають не тільки музичні характеристики твору, але й його оформлення, стиль подачі та цифрова естетика. Музичне мистецтво у сучасних умовах виконує функцію простору, в якому формується і трансформується образ творчої особистості, поєднуючи художній зміст із медійною репрезентацією та соціальною взаємодією.

Музичне мистецтво в цифровому середовищі виступає важливим механізмом конструювання індивідуального образу творчої особистості, у якому поєднуються звукові, візуальні та комунікативні компоненти. Водночас дедалі більшої ваги набуває не лише сам музичний продукт, а й спосіб його візуального представлення, що безпосередньо пов'язано з тілесністю виконавця та загальною естетикою його цифрового образу. Це актуалізує необхідність аналізу взаємозв'язку образу, тілесності та візуальної культури у віртуальному просторі [2, с. 43].

У цьому контексті візуальна культура виступає основним інструментом формування уявлень про особистість, її стиль, емоційність і творчу позицію. У цифровій культурі категорія образу набуває особливого значення, оскільки саме через нього відбувається основна репрезентація особистості у віртуальному просторі. Образ перестає бути лише відображенням реальної індивідуальності й перетворюється на конструйований медійний феномен, що формується за допомогою візуальних, текстових і аудіальних засобів [20, с. 729].

У соціальних мережах і цифрових платформах образ стає динамічним і змінним: він адаптується до аудиторії, контексту та комунікативних цілей. Це сприяє появі множинних репрезентацій однієї й тієї ж особистості, де кожен образ виконує окрему функцію — професійну, особисту або публічну. Для творчої особистості, зокрема музиканта і композитора, образ у цифровій культурі є важливим елементом професійної ідентичності, оскільки він поєднує художній зміст із візуальною естетикою та медійною присутністю [21, с. 201]. Для творчої особистості тілесність у цифровому просторі є частиною сценічного та публічного образу, який взаємодіє з музичним контентом і впливає на сприйняття її творчості. Таким чином, у віртуальному середовищі тіло стає не лише фізичною даністю, а й важливим комунікативним та символічним ресурсом.

У цифрову епоху тілесність зазнає суттєвих змін, перетворюючись із безпосередньо фізичної характеристики людини на медійно опосередкований і символічно сконструйований образ. Якщо в традиційній культурі тіло сприймалося як стабільна основа ідентичності, то у віртуальному середовищі воно стає змінним, редагованим і залежним від технологічних засобів репрезентації. Цифрові платформи, зокрема соціальні мережі та відеосервіси, формують нові стандарти тілесної презентації, де важливими стають візуальна естетика, ракурси, світло, монтаж та загальна стилізація образу. У результаті тіло митця постає не як природна даність, а як сконструйований медіаоб'єкт, що підлягає постійній візуальній корекції [7, с. 51].

Для творчої особистості, зокрема музиканта, тілесність виконує функцію елемента сценічного та публічного образу. Вона взаємодіє з музичним контентом, посилюючи емоційне сприйняття творчості та формуючи цілісне уявлення про митця як про брендовану публічну фігуру. Важливим є також те, що цифровізація сприяє появі «опосередкованої тілесності», коли фізична присутність замінюється віртуальними або гібридними формами репрезентації (стріми, аватари, відеоконтент). Це змінює традиційне розуміння автентичності та впливає на спосіб сприйняття митця аудиторією [20, с. 729].

У сучасному цифровому середовищі тілесність творчої особистості зазнає суттєвих трансформацій. Для митця, зокрема музиканта, тіло дедалі частіше функціонує як візуальний та символічний компонент. Подана табл. 2 систематизує основні напрями трансформації тілесності та їхній вплив на формування образу митця у віртуальному просторі.

Таблиця 2. Трансформація тілесності в цифровому просторі та її вплив на образ митця

Критерій	Зміст трансформації	Вплив на образ митця
Дематеріалізація тілесності	Перехід від фізичного тіла до медіаобразу	Митець сприймається через цифрову репрезентацію, а не безпосередню присутність
Візуалізація тіла	Посилення ролі фото, відео, стрімів	Формування естетизованого сценічного та публічного іміджу
Формування естетизованого сценічного та публічного іміджу	Можливість корекції зовнішності (фільтри, монтаж)	Створення ідеалізованого або стилізованого образу митця
Опосередкована тілесність	Заміна фізичної присутності цифровими форматами	Онлайн-концерти, аватари, віртуальні виступи
Бренди́зація тіла	Тіло як частина особистого бренду	Формування впізнаваного медіаобразу музиканта
Емоційна експресія	Тіло як засіб передачі емоцій у відеоконтенті	Посилення впливу творчості на аудиторію
Залежність від платформ	Вплив алгоритмів і форматів соцмереж	Конструювання образу під вимоги цифрового середовища

Джерело: сформовано авторами на основі [21, с.21; 22, с. 452; 23, с. 35].

Трансформація тілесності в умовах цифрового простору свідчить про її поступовий перехід від фізичної реальності до медіатизованої та конструйованої форми. Це безпосередньо впливає на формування образу митця, роблячи його більш візуалізованим, брендованим і залежним від цифрових платформ. Таким чином, тілесність у сучасній культурі виступає не лише біологічною даністю, а й важливим ресурсом створення віртуальної ідентичності. У сучасному цифровому суспільстві візуальна культура виступає одним із ключових механізмів формування ідентичності особистості. Зображення, відео, дизайн цифрових профілів і мультимедійний контент стають основними засобами, через які людина презентує себе та конструює власний образ у віртуальному середовищі [22, с. 452].

У цьому випадку ідентичність набуває медійного характеру та стає результатом поєднання художнього змісту й візуальної репрезентації. Отже, візуальна культура в цифрову епоху виступає потужним механізмом конструювання ідентичності, визначаючи способи самопрезентації особистості та формування її образу в соціокультурному просторі [24, с.1745].

У цифровому середовищі репрезентація тіла та образу музиканта/композитора стає важливою складовою його професійної ідентичності. Онлайн-простір формує нові умови, за яких творчість нерозривно поєднується з візуальною самопрезентацією, а образ митця конструюється через фото-, відеоконтент, стріми та соціальні мережі.

Тіло виконавця або композитора в інтернет-просторі постає не лише як фізична реальність, а як медіаобраз, що підлягає стилізації, редагуванню та естетизації. Особливого значення набувають сценічний імідж, міміка, жести, ракурси зйомки та загальна візуальна подача, які формують уявлення аудиторії про особистість митця. Онлайн-репрезентація також сприяє формуванню «розширеного образу» музиканта, у якому поєднуються професійна діяльність, особисті прояви та елементи брендингу. У цьому контексті цифрові платформи виступають не лише засобом комунікації, а й простором конструювання публічного «я» [23, с. 35]. Репрезентація тіла та образу музиканта/композитора онлайн є складним процесом, у якому тілесність і візуальність стають ключовими чинниками формування його віртуальної ідентичності та впливу на аудиторію.

Гендерні аспекти віртуальної ідентичності відіграють важливу роль у процесах самопрезентації та конструювання образу особистості в цифровому просторі [25]. У творчому середовищі гендерні аспекти проявляються через сценічний образ, візуальну естетику, стиль виконання та комунікацію з аудиторією. Водночас цифрове середовище часто відтворює й посилює усталені гендерні стереотипи. Особливістю є також те, що віртуальний простір створює умови для більшої видимості та репрезентації різних гендерних ідентичностей, що сприяє розширенню культурного дискурсу та переосмисленню традиційних норм [26, с. 268].

Гендерні аспекти віртуальної ідентичності набувають особливої значущості, оскільки визначають способи самопрезентації та конструювання образу особистості. Цифрові платформи створюють умови для гнучкого моделювання гендеру, що дозволяє виходити за межі традиційних уявлень і формувати нові культурні практики. У творчому середовищі ці процеси проявляються особливо виразно, адже гендер стає важливим інструментом художнього самовираження та формування публічного іміджу митця. Подана табл. 3 систематизує ключові гендерні аспекти віртуальної ідентичності та особливості їх реалізації у творчій діяльності.

Таблиця 3. Гендерні аспекти віртуальної ідентичності у творчому середовищі

Гендерні аспекти	Зміст	Прояв у творчому середовищі
Гендер як конструкт	Гендер формується під впливом соціокультурних і медійних чинників	Використання гендерних образів як елементу сценічного стилю
Гнучкість ідентичності	Можливість змінювати та варіювати гендерні прояви онлайн	Створення різних творчих ролей і образів
Множинність ідентичностей	Співіснування кількох гендерних моделей у межах однієї особистості	Поєднання різних стилів і поведінкових стратегій
Самопрезентація	Свідоме конструювання образу через візуальні та комунікативні засоби	Формування іміджу музиканта/композитора як бренду
Візуальна репрезентація	Гендер проявляється через зовнішній вигляд, стиль, медіаконтент	Використання сценічних костюмів, відео, соцмереж
Деконструкція стереотипів	Руйнування традиційних гендерних ролей	Андрогінність, експерименти з образом, нові форми самовираження
Вплив цифрових платформ	Алгоритми та тренди формують способи подачі гендеру	Адаптація образу під очікування аудиторії

Джерело: сформовано авторами на основі [27, с. 123; 28, с. 302; 29, с. 554].

Гендерні аспекти віртуальної ідентичності у цифровому просторі характеризуються динамічністю, варіативністю та залежністю від медійного контексту. У творчому середовищі вони виступають важливим чинником формування образу митця, поєднуючи елементи самопрезентації, візуальної культури та культурних очікувань аудиторії. Це свідчить про те, що гендер у цифрову добу є не лише соціальною характеристикою, а й потужним інструментом

конструювання індивідуальної та професійної ідентичності. Отже, гендерні аспекти віртуальної ідентичності у творчому середовищі характеризуються поєднанням гнучкості, експериментальності та впливу соціокультурних стереотипів, що визначають способи формування та сприйняття образу митця в цифрову добу [30, с. 3].

Віртуальна ідентичність як нова форма буття людини постає результатом глибоких трансформацій, спричинених цифровізацією сучасного суспільства. У межах цифрового простору особистість виходить за межі традиційного розуміння своєї присутності, набуваючи можливості існувати одночасно в реальному та віртуальному вимірах. Це зумовлює появу нових форм самовираження, комунікації та самоусвідомлення. Віртуальна ідентичність формується через цифрові платформи, соціальні мережі та медіаконтент, де людина конструює власний образ за допомогою текстів, зображень, відео та символічних репрезентацій [31, с. 67]. Реальна та віртуальна ідентичності утворюють єдину систему гібридного «я», де межі між ними стають все більш розмитими. У сучасній культурі це призводить до формування багатовимірної, гнучкої та контекстуальної ідентичності, що відображає специфіку цифрової епохи.

6. Conclusions

З'ясовано, що віртуальна ідентичність являє собою комплексний соціокультурний феномен, котрий вибудовується під впливом цифровізації та докорінно змінює методи самопрезентації, самосвідомості й творчої реалізації індивідуума. Їй притаманні багатоманітність, плинність та гнучкість, а також тісний зв'язок із реальною ідентичністю. Найпомітніше ці процеси виявляються у мистецькому оточенні, де музиканти й автори створюють свій образ через злиття мистецького наповнення, візуальної культури та електронних комунікацій.

Запропоновано систематизацію головних чинників формування віртуальної ідентичності творчої особистості, зокрема через аналіз ролі образу, тілесності, візуальної культури та гендерних аспектів у цифровому середовищі. Це дозволяє всебічно розглядати процеси самопрезентації митця як багатовимірну структуру, що поєднує творчі, соціальні та технологічні виміри.

Подальші дослідження повинні фокусуватися на вивченні впливу штучного інтелекту, алгоритмічних систем та нових цифрових форматів (зокрема віртуальної та доповненої реальності) на трансформацію ідентичності творчої особистості, а також на поглибленому аналізі взаємодії між реальним і віртуальним вимірами буття людини.

References

1. Kyrychenko, Y., Brik, T., & van der Linden, S. et al. (2024). Social identity correlates of social media engagement before and after the 2022 Russian invasion of Ukraine. *Nat Commun*, (15), 8127. <https://doi.org/10.1038/s41467-024-52179-8>
2. Burlaka, A. (2023). Suchasna ukrainska estradna pisnia yak zasib transliatsii kulturnoi identychnosti [Modern Ukrainian pop song as a means of broadcasting cultural identity]. *Pytannia kulturolohii – Questions of Cultural Studies*, (41), 43–51. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.41.2023.276688> (in Ukrainian)
3. Kovalenko, V. (2025). Tsyfrova identychnist i tsyfrova osobystist: filosofski vymiry suchasnoi subiektnosti [Digital Identity and Digital Personality: Philosophical Dimensions of Modern Subjectivity]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv*, 2(13), 22–27. <https://doi.org/10.17721/2523-4064.2025/13-3/14> (in Ukrainian)
4. Bondarevska, L., Horobets, T., & Salenkova, L. (2025). Vplyv efektu onlain-roztormozhuvannia na formuvannia virtualnoi identychnosti osobystosti [The impact of the online disinhibition effect on the formation of a person's virtual identity]. *Psykhologichnyi zhurnal – Psychological Journal*, (14), 8–16. <https://doi.org/10.31499/2617-2100.14.2025.328723> (in Ukrainian)
5. Pyshchuk, S. V. (2025). Osoblyvosti transformatsii identychnosti osobystosti v merezhevomu suspilstvi [Peculiarities of transformation of personal identity in a network society]. *Politologichnyi visnyk – Political Science Bulletin*, (95), 60–71. <https://doi.org/10.17721/2415-881x.2025.95.60-71>
6. Surhund, N., & Kozak, A. (2024). Vplyv suchasnoho informatsiinoho seredovyscha ta internetu na formuvannia vlasnoho “Ya” pidlitkiv [The influence of the modern information environment and the Internet on the formation of adolescents' own “I”]. *Psychology Travelogs*, (4), 15–25. <https://doi.org/10.31891/PT-2024-4-2> (in Ukrainian)

7. Sukholova, M. (2024). Samoprezentatsiia yak nevidiemnyi element profesiinoi pidhotovky fakhivtsia muzychnoho mystetstva [Self-presentation as an integral element of the professional training of a musical art specialist]. *Vyshcha osvita Ukrainy – Higher Education in Ukraine*, (3), 51-56. [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2024.3\(94\).06](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2024.3(94).06) (in Ukrainian)
8. Prey, R., & Esteve-Del-Valle, M. (2024). The algorithmic network imaginary: How music artists understand and experience their algorithmically constructed networks. *The Information Society*, 40(1), 18–31. <https://doi.org/10.1080/01972243.2023.2274070>
9. Formilan, G., & Stark, D. (2023). Moments of identity: dynamics of artist, persona, and audience in electronic music. *Theory and Society*, (52), 35–64. <https://doi.org/10.1007/s11186-021-09458-w>
10. Nwagwu, W. E., & Akintoye, A. (2024). Influence of social media on the uptake of emerging musicians and entertainment events. *Information Development*, 40(4), 667-692. <https://doi.org/10.1177/02666669221151162>
11. Cross, I. (2023). Music in the digital age: commodity, community, communion. *AI & Society*, (38), 2387–2400. <https://doi.org/10.1007/s00146-023-01670-9>
12. Muchitsch, V. (2024). Sad Girls on TikTok: Musical and Multimodal Participatory Practices as Affective Negotiations of Ordinary Feelings and Knowledges in Online Music Cultures. *Popular Music and Society*, 47(2), 231–247. <https://doi.org/10.1080/03007766.2024.2320589>
13. Chepys, O.I. (2025). Virtualna identychnist v konteksti prav liudyny [Virtual identity in the context of human rights]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 90(1), 349–353. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.1.46> (in Ukrainian)
14. Hoian, I. M., Hainal, T. O., & Doichyk, M. V. (2025). Identychnist osobystosti u dzerkali informatsiino-merezhevoi kultury: vid prahnennia avtentychnosti do yii konstruiuvannia [Personal identity in the mirror of information and network culture: from the pursuit of authenticity to its construction]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii - Current problems of philosophy and sociology*, (55), 47–51. <https://doi.org/10.32782/apfs.v055.2025.6> (in Ukrainian)
15. Skoptsova, O., & Rehesha, N. (2023). Muzychni striminhovi platformy v aspekti rozbudovy natsionalno-kulturnoi identychnosti [Music streaming platforms in the aspect of building national and cultural identity]. *Bulletin of KNUKiM. Seriiia "Mystetstvoznavstvo"*, (48), 88–94. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282458> (in Ukrainian)
16. Bender, M., Gal-Or, E., & Geylani, T. (2021). Attracting artists to music streaming platforms. *European Journal of Operational Research*, 290(3), 1083–1097. <https://doi.org/10.1016/j.ejor.2020.08.049>
17. Honcharova, A.V. (2024). Elementy tsyfrovoy identychnosti [Elements of digital identity]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 83(1), 187–191. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.1.27> (in Ukrainian)
18. Ulianova, V. S., & Sniedkova, L.A. (2025). Muzychna osvita v tsyfrovomu vymiri: rozvytok navychok ta kompetentnosti v umovakh innovatsiinoho osvitnoho protsesu [Music education in the digital dimension: developing skills and competencies in an innovative educational process]. *Aktualni problemy mystetskoï pedahohiky - Current problems of art pedagogy*, 1(8), 36–39. <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-1.7> (in Ukrainian)
19. Ovsianikova, N. Yu. (2023). Transformatsiini protsesy estradnoi muzyky v suchasnomu kulturnomu prostori Ukrainy [Transformational processes of pop music in the modern cultural space of Ukraine]. *Mystetstvoznavchi zapysky – Art History Notes*, (44), 119–123. <https://doi.org/10.32461/2226-2180.44.2023.293931> (in Ukrainian)
20. MacDonald, R., & Saarikallio, S. (2022). Musical identities in action: Embodied, situated, and dynamic. *Musicae Scientiae*, 26(4), 729–745. <https://doi.org/10.1177/10298649221108305>
21. Buletsa, S. B. (2025). Tsyfrova identychnist [Digital identity]. *Analitichno-porivnialne pravo* – *Analytical and Comparative Law*, 1(3), 201–205. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.1.28> (in Ukrainian)
22. Suvorov, D. S., & Shtanko, V. I. (2024). Ontolohiia tsyfrovoy osobystosti: Vplyv feikovoho kontentu na samokontseptsiiu [Digital identity ontology: The impact of fake content on self-concept]. In *Problemy ta perspektyvy realizatsii ta vprovadzhennia mizhdystsylinarnykh naukovykh dosiahnen – Problems and Prospects for the Implementation and Introduction of Interdisciplinary Scientific Achievements: Proceedings of the VIII International Scientific Conference* (pp. 452–456). Mizhnarodnyi tsentr naukovykh doslidzhen. <https://surl.li/xxsnvj> (in Ukrainian)
23. Tokareva, V. O. (2022). Shchodo pytannia tsyfrovoy identychnosti u merezhi internet [Regarding the issue of digital identity on the Internet]. *Pryvatne ta publiche pravo – Private and Public Law*, (4), 35–40. <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2022.4.6> (in Ukrainian)

24. Ivanova, O. S., Pazynich, Yu. M., & Yermakova, S. S. (2026). Psykholohiia tsyfrovoy identychnosti v suchasnomu informatsiinomu suspilstvi [Psychology of digital identity in the modern information society]. *Naukovi perspektyvy - Scientific perspectives*, 2(68), 1745–1755. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2\(68\)-1745-1755](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2(68)-1745-1755) (in Ukrainian)
25. Canham, N., Goh, T., Barrett, M. S., Hope, C., Devenish, L., Park, M., Burke, R. L., & Hall, C. A. (2022). Gender as performance, experience, identity and, variable: A systematic review of gender research in jazz and improvisation. *Frontiers in Education*, (7), 987420. <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.987420>
26. Tombulatova, I. (2024). Muzychnyi kod identychnosti v suchasni ukrainskii poezii [The Musical Code of Identity in Contemporary Ukrainian Poetry]. *Folium*, (4), 268–273. <https://doi.org/10.32782/folium/2024.4.40> (in Ukrainian)
27. Chibalashvili, A., & Kharchenko, P. (2022). Hender-tema v mystetstvi novykh media [Gender theme in new media art]. *Zbirnyk naukovykh prats "Suchasne mystetstvo" - Collection of scientific works "Contemporary Art"*, (18), 123–130. <https://doi.org/10.31500/2309-8813.18.2022.269720> (in Ukrainian)
28. Muchitsch, V., & Werner, A. (2024). The Mediation of Genre, Identity, and Difference in Contemporary (Popular) Music Streaming. *Twentieth-Century Music*, 21(3), 302–328. <https://doi.org/10.1017/S1478572223000270>
29. Chambers, P. (2022). Producing the self: Digitisation, music-making and subjectivity. *Journal of Sociology*, 58(4), 554–569. <https://doi.org/10.1177/14407833211009317>
30. Lehenkyi, Yu. H., & Arefieva, Ye. Yu. (2022). Etnomystetski tradytsii v modi ta muzytsi yak faktor formuvannia natsionalnoi identychnosti myttsia [Ethno-artistic traditions in fashion and music as a factor in the formation of an artist's national identity]. *Mystetstvoznavchi zapysky - Art History Notes*, (42), 3–9. <https://doi.org/10.32461/2226-2180.42.2022.270301> (in Ukrainian)
31. Usanova, L. A., & Suprun, H. H. (2021). Tsyfrova identychnist yak vidobrazhennia informatsiinoho suspilstva [Digital identity as a reflection of the information society]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii - Current Problems of Philosophy and Sociology*, (30), 67–70. <https://hdl.handle.net/11300/16722> (in Ukrainian)